

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра публічного управління та адміністрування

«Затверджую»

Завідувач кафедри

 (Славкова О.П.)

«06» 08 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

**ОК. 1.4 - МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПІДТРИМАННЯ
ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ**

Спеціальність: 281 - *Публічне управління та адміністрування*

Освітня програма: *Публічне управління та адміністрування, другий
(магістерський) рівень вищої освіти*

Факультет: *Економіки і менеджменту*

2020-2021 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни *Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності для студентів за напрямом підготовки 281 «Публічне управління та адміністрування»* ОП «Публічне управління та адміністрування».

Розробники:

к.е.н., старший викладач кафедри публічного управління та адміністрування Харченко Т.О

()

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування.

Протокол від "23" червня 2020 року № 15

Завідувач кафедри _____
()
(підпис)

(Славкова О.П.)
прізвище та ініціали

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи)

()
(підпис)

(Славкова О.П.)
прізвище та ініціали

Декан факультету _____
()
на якому викладається дисципліна

Декан факультету _____
()
до якого належить кафедра

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Г.Тар (Г.Таранчик)

Зареєстровано в електронній базі: 15.07 2020р.
дата

© СНАУ, 2020 рік

© Харченко Т.О., 2020 рік

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань (шифр і назва) – 28 <i>Публічне управління та адміністрування</i>	<i>Нормативна</i>	
Модулів – 2	Спеціальність – 281 <i>«Публічне управління та адміністрування»</i> (ОП <i>«Публічне управління та адміністрування»</i>)	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		2020- 2021-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Курс	
		-	1
Загальна кількість годин 90		Семестр	
		-	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Лекції		
	___ год.	6 год.	
	Практичні, семінарські		
	___ год.	12 год.	
	Лабораторні		
	___ год.	-	
	Самостійна робота		
	___ год.	72 год.	
Індивідуальні завдання:			
___ год.			
Вид контролю:			
Залік			

Примітки.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):
для заочної форми навчання – 18 / 72 (20% / 80%)

2 Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: формування системи теоретичних знань щодо методів наукових досліджень, прикладних вмінь та навичок з постановки, організації, планування і виконання наукових досліджень; дотримання політики академічної доброчесності, проводити фаховий аналіз інформації, оцінювати повноту та можливості її використання; формування професійних компетентностей необхідних для засвоєння принципів академічної культури, що ґрунтується на засадах академічної чесності, прозорості; забезпечення їх необхідними знаннями та інструментами.

Знання: основних напрямків, проблем і перспектив розвитку науки; методів та принципів організації наукових досліджень; особливостей оформлення наукового тексту, правил наведення цитат та бібліографічних посилань у наукових працях; вимог до підготовки наукових статей; ознак порушення принципів академічної доброчесності, особливостей академічної відповідальності; характеристик академічної культури.

Вміння: оцінювати актуальність намічених досліджень; пошуку нових наукових рішень; написання текстів, публічної презентації своїх думок, збирання і вивчення фактів, роботи з фаховими текстами; самостійного пошуку й опрацювання джерел інформації за обраною тематикою наукового дослідження; складати бібліографічний опис джерел інформації; складати і оформляти реферати, статті, кваліфікаційні роботи; дотримуватися принципів та правил академічної культури; визначати ознаки порушення принципів академічної доброчесності.

2.1 Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи теоретичних знань щодо методів наукових досліджень, прикладних вмінь та навичок з постановки, організації, планування і виконання наукових досліджень; дотримання політики академічної доброчесності, проводити фаховий аналіз інформації, оцінювати повноту та можливості її використання; формування професійних компетентностей необхідних для засвоєння принципів академічної культури, що ґрунтується на засадах академічної чесності, прозорості; забезпечення їх необхідними знаннями та інструментами.

2.2 Завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності» передбачає формування у студентів компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
1	Загальні	Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність)	ЗК5
2		Здатність фахово аналізувати інформацію, оцінювати повноту та можливості її використання	ЗК8
1	Фахові (спеціальні)	Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та організацій різних форм власності.	ФК1
2		Здатність вести дослідницьку діяльність, включаючи аналіз проблем, постановку цілей і завдань, вибір способу й методів дослідження, а також оцінку його якості.	ФК13

2.3 Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Знати сучасні підходи до публічного управління та адміністрування.	ПРН2
2	Уміти критично осмислювати проблеми та розв'язувати складні завдання у сфері публічного управління та адміністрування.	ПРН9
3	Уміти представляти органи публічного управління й організації, та презентувати для широкого загалу результати їх діяльності.	ПРН15

3 Програма навчальної дисципліни на апробації

Модуль 1. Методологічні та організаційні основи наукових досліджень в Україні.

Змістовний модуль 1: Методологічні та організаційні основи наукових досліджень в Україні.

Тема 1. Наука як дослідницька діяльність. Організація наукової діяльності в Україні

Наука як система знань, соціальний інститут та дослідницька діяльність. Система наукових знань: теорія, закони, гіпотези, поняття й наукові методи. Система наукової діяльності: науково – дослідна, науково – організаційна, науково–педагогічна, науково–технічна та ін. діяльність. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження. Етапи становлення та розвитку науки. Функції знання.

Організація наукової діяльності в Україні. Класифікація наук. Суб'єкти наукової і науково – технічної діяльності. Науково – технічний потенціал України. Пріоритетні напрями розвитку науки. Підготовка наукових кадрів та підвищення їхньої кваліфікації.

Тема 2. Технологія наукового дослідження. Особливості пошуку інформації

Процес наукового дослідження і його характеристика. Напрямок, проблема, тема в науково – дослідних розробках. Визначення робочої гіпотези. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження. Принципи наукового пізнання. Теоретичні та прикладні наукові дослідження.

Роль інформації в наукових дослідженнях. Якість інформації. Пошук інформації у процесі наукової роботи. Принципи збору інформаційного матеріалу. Бібліотека та бібліотечний фонд. Комп'ютерні технології пошуку інформації. Науково – метричні бази даних: GoogleScholar, Journal Citation Reports (JCR) та ін. Science Citation Index (SCI). Імпакт – фактор. Порядок обробки та групування інформації.

Тема 3. Методологічні основи наукового пізнання.

Поняття метода та методології наукових досліджень. Типологія методів наукового дослідження. Емпіричні, теоретичні та загальнологічні методи дослідження. Проведення теоретичних досліджень: мета, методи, алгоритм. Експериментальні дослідження: сутність, мета, функції наукового експерименту. Класифікація експериментів. Методологія експериментальних досліджень.

Тема 4. Наукова діяльність студентів

Реферат як форма навчальної та науково – дослідної роботи. Курсова робота як форма науково – дослідної роботи з навчальної дисципліни. Вимоги до написання курсових робіт. Кваліфікаційна робота. Особливості підготовки та захисту кваліфікаційних робіт. Особливості наукової діяльності студентів: мета, завдання. Навчально – дослідна робота студентів (НавДРС). Науково – дослідна робота студентів (НДРС): мета, завдання, форми організації та проведення.

Тема 5. Апробація результатів наукового дослідження

Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Мова та стиль наукової публікації. Рекомендації щодо оформлення публікацій. Структура наукового реферату. Доповідь на науковій конференції. Методика написання наукової статті. Структура звіту про результати наукових досліджень.

Модуль 2. Принципи академічної доброчесності у науковій та дослідницькій роботі

Змістовний модуль 2: Принципи академічної доброчесності у науковій та дослідницькій роботі

Тема 6. Академічна доброчесність: поняття та правові засади.

Зміст академічної доброчесності та її соціальне призначення. Предмет академічної доброчесності. Критерії визначення предмету академічної доброчесності. Всезагальний, загальний і спеціальні (окремі) методи та їх класифікація. Структура академічної доброчесності. Основні чинники структурних елементів академічної доброчесності.

Тема 7. Бібліографічний опис. Правила цитування

Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел. Зони бібліографічного опису. Обов'язкові та факультативні елементи бібліографічного опису. Скорочення слів у бібліографічному описі. Функції пунктуації у бібліографічному описі. Міжнародні стилі оформлення списків використаних джерел.

Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових та навчальних робіт. Пряме і непряме цитування. Види бібліографічних посилань: внутрішньотекстові, підрядкові та позатекстові. Спеціальне застереження. Особливості оформлення списків літератури залежно від типу інформаційного джерела.

Тема 8. Організаційно-правові та технічні чинники академічної доброчесності

Синергія науковця та програмних засобів перевірки наукових робіт як вирішальний фактор виявлення проявів академічної не доброчесності. Права та обов'язки студентів. Положення університетів щодо регулювання етичних норм. Авторські права учасників освітнього процесу у закладах вищої освіти. Сутність та види плагіату. Плагіат у цифровому світі. Формування академічної культури, виявлення плагіату, антиплагіатні програми.

Тема 9. Академічна культура як складова академічної доброчесності.

Академічна культура й етика у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Доброчесність викладача та адміністрації як передумова доброчесності студента. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі. Вплив академічної культури на інституційну практику української вищої школи. Шляхи формування академічної культури у ЗВО.

4 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с. р.		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Методологічні та організаційні основи наукових досліджень в Україні. Змістовний модуль 1: Методологічні та організаційні основи наукових досліджень в Україні.												

Тема 1. Наука як дослідницька діяльність. Організація наукової діяльності в Україні.							10	2				8
Тема 2. Технологія наукового дослідження. Особливості пошуку інформації.							10		2			8
Тема 3. Методологічні основи наукового пізнання.							10	2				8
Тема 4. Наукова діяльність студентів.							10		2			8
Тема 5. Апробація результатів наукового дослідження.							10		2			8
Разом за змістовим модулем 1							50	4	6			40
Разом за модуль 1							50	4	6			40
Модуль 2. Принципи академічної доброчесності у науковій та дослідницькій роботі												
<i>Змістовний модуль 2: Принципи академічної доброчесності у науковій та дослідницькій роботі</i>												
Тема 6. Академічна доброчесність: поняття та правові засади							10	2				8
Тема 7. Бібліографічний опис. Правила цитування							10		2			8
Тема 8. Організаційно-правові та технічні чинники академічної доброчесності.							10		2			8
Тема 9. Академічна культура як складова академічної доброчесності.							10		2			8
Разом за змістовим модулем 2							40	2	6			32
Разом за модуль 2							40	2	6			32
Всього							40	6	12			72

5. Темі та план лекційних занять (заочна форма навчання)

№ /п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наука як дослідницька діяльність. Організація наукової діяльності в Україні 1. Наука як система знань, соціальний інститут та дослідницька діяльність. 2. Система наукових знань: теорія, закони, гіпотези, поняття й наукові методи. 3. Система наукової діяльності: науково – дослідна, науково – організаційна, науково–педагогічна, науково–технічна та ін. діяльність. 4. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження	2
2	Тема 3. Методологічні основи наукового пізнання. 1. Поняття метода та методології наукових досліджень. 2. Типологія методів наукового дослідження. 3. Емпіричні, теоретичні та загальнологічні методи дослідження. 4. Проведення теоретичних досліджень: мета, методи, алгоритм.	2

3	Тема 6. Академічна доброчесність: поняття та правові засади.	2
	1. Зміст академічної доброчесності та її соціальне призначення.	
	2. Предмет академічної доброчесності.	
	3. Критерії визначення предмету академічної доброчесності.	
Разом		6

1. Темы практичних занять (заочна форма навчання)

№ п/п	Назва тем	Кількість годин
1	Тема 2. Процес наукового дослідження і його характеристика.	2
2	Тема 4. Кваліфікаційна робота. Особливості підготовки та захисту кваліфікаційних робіт.	2
3	Тема 5. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.	2
4	Тема 7. Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел.	2
5	Тема 8. Синергія науковця та програмних засобів перевірки наукових робіт як вирішальний фактор виявлення проявів академічної не доброчесності.	2
6	Тема 9. Академічна культура й етика у вищій освіті	2
Разом:		12

7. Самостійна робота (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наука як дослідницька діяльність. Організація наукової діяльності в Україні.	8
2	Тема 2. Технологія наукового дослідження. Особливості пошуку інформації.	8
3	Тема 3. Методологічні основи наукового пізнання.	8
4	Тема 4. Наукова діяльність студентів.	8
5	Тема 5. Апробація результатів наукового дослідження.	8
6	Тема 6. Академічна доброчесність: поняття та правові засади	8
7	Тема 7. Бібліографічний опис. Правила цитування	8
8	Тема 8. Організаційно-правові та технічні чинники академічної доброчесності	8
9	Тема 9. Академічна культура як складова академічної доброчесності.	8
Разом		72

8 Індивідуальне завдання

Тематика рефератів:

1. Академічна мобільність як фактор інтеграції України у світовий освітній простір.
2. Проблема педагогічного спілкування як міжособистісної, партнерської взаємодії в умовах реалізації принципів академічної доброчесності у закладах вищої освіти.

3. Теоретичні аспекти формування академічної культури студентів в умовах сучасного закладу вищої освіти.
4. Механізм захисту прав і свобод студентів закладів вищої освіти в умовах академічної доброчесності.
5. Обов'язки та відповідальність студентів закладів вищої освіти як учасників навчального процесу: аналіз нормативно-правового регулювання сфери вищої освіти.
6. Проблема організації студентського самоврядування в умовах академічної доброчесності.
7. Академічна культура й етика як проблема оптимізації діяльності закладу вищої освіти.
8. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності та їх нормативне закріплення й правове регулювання в освітньо-науковій сфері.
9. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі (2004) та її вплив на формування ціннісно-нормативних механізмів регуляції сучасного академічного середовища.
10. Проблема академічної нечесності в діяльності сучасного закладу вищої освіти: теоретичний аналіз причин та способів запобігання.
11. Західний досвід боротьби з академічною нечесністю та покарання за неї.
12. Академічна чесність як цінність корпоративної культури закладу вищої освіти.
13. Кодекс професійної етики та його значення для формування етичної поведінки у закладі вищої освіти.
14. Особливості використання об'єктів інтелектуальної власності: теоретичний аналіз проблеми.
15. Концепція «суспільного надбання»: особливості використання літературних творів.
16. Принципи та правила реалізації "Концепція відкритого дозволу" (Open Access) в сучасному інформаційному просторі.
17. Принципи та правила використання вільного доступу до дослідницької літератури через призму Будапештської ініціативи відкритого доступу (2002).
18. Реалізація принципів наукової комунікації через призму "Берлінської декларації про відкритий доступ до наукових та гуманітарних знань" (2003).
19. Плагіат як соціально-психологічний феномен.
20. Умови і причини "епідемії плагіату" в Україні: теоретичний аналіз проблеми.
21. Правила цитування й оформлення покликань.
22. Правила укладання бібліографії дослідницької роботи.

9 Методи навчання

1 Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1 *Словесні*: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж, робота з книгою (складання плану, рецензування, конспектування, виготовлення таблиць, графів, опорних конспектів тощо).
- 1.2 *Наочні*: демонстрація, ілюстрація, спостереження.
- 1.3 *Практичні*: практична робота, вправа, виробничо-практичні методи.

2 Методи навчання за характером логіки пізнання:

- 2.1 *Аналітичний.*
- 2.2 *Синтез*
- 2.3 *Індуктивний*
- 2.4 *Дедуктивний*
- 2.5 *Традуктивний*

3 Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів:

- 3.1 *Проблемний*
- 3.2 *Частково-пошуковий*
- 3.3 *Дослідницький*

3.4 Репродуктивний

3.5 Пояснювально-демонстративний

4 Активні методи навчання

Використання технічних засобів навчання, мозкова атака, диспути, круглі столи, ділові та рольові ігри, тренінги, використання проблемних ситуацій, екскурсії, групові дослідження, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій та інші.

5 Інтерактивні технології навчання

Використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), обмін досвідом між студентів, Zoom, Kahoot, інше.

10 Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях;
 - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
 - експрес-контроль під час аудиторних занять;
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
 - виконання аналітично-розрахункових завдань;
 - написання рефератів, есе, звітів;
 - результати тестування;
 - письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
 - виробничі ситуації, кейси тощо
4. Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання студентом певного індивідуального завдання.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Разом за модулі та СРС	Сума	
Змістовний модуль 1 – 35 балів			Змістовний модуль 2 – 35 балів					СРС
T1	T2	T3	T4	T5	T6	30	70+30	100
12	12	11	11	12	12			

Шкала оцінювання: національна та ЄТСТS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄСТS	Оцінка за національною шкалою для заліку
		зараховано
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
69-74	D	
60-68	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12 Методичне забезпечення

1. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4140>

13 Рекомендована література

Базова

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд "Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики"; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. Київ; Таксон, 2016. 234 с.
3. Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень: навч.-метод. посіб. / С.І. Гальченко, О.З. Силка. – Черкаси: АММО, 2015. – 93 с.
4. Семенов О.М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. 220 с.
5. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. Київ, 2016. 61 с.

Допоміжна:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234 с.
2. Гуманенко О.О. Місце рецензії в історії наукової періодики. *Наукові записки Української академії друкарства. Серія «Соціальні комунікації»*. Львів, 2015. Вип. 1 (50). С.15–20.
3. Кульчицька О.О., Дойчик М.В. Академія як простір свободи. *Проблеми розвитку науки та освіти: теорія і практика: матер. міжнар. наук.-практ. конф. «Проблеми розвитку науки та освіти: теорія і практика» (м. Київ, 29–30 квітня 2016 р.) / ГО «Інститут освітньої та молодіжної політики»; Наук.-навч. центр прикладної інформатики НАН України*. Київ: ГО «ІОМП», 2016. С. 12–17.
4. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю: Монографія. Київ: Вид. дім «Кієво-Могилянська академія», 2016. 627 с.
5. Тихонкова І.О. Список літератури наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням). *Наука України у світовому інформаційному просторі: [зб. наук. пр.] / НАН України*. Київ, 2015. Вип. 11. С. 100–106.
6. Томахів М.В. Англomовний науковий дискурс: сучасний стан та перспективи подальших досліджень. *Одеський лінгвістичний вісник*. Одеса, 2015. № 5. С. 154–157.

14. Інформаційні ресурси:

1. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII "Про освіту". URL:<http://www.osvitanotop.gov.ua/zakon-ukra%D1%97ni-vid-05-09-2017-2145-viii-pro-osvitu.html>
2. Закон України від 01.07.2014 №1556-VII "Про вищу освіту" (із змінами і доповненнями). URL:fs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/zakoni-ukraini/65715.html
3. Закон України Про авторське право і суміжні права від 23.12.1993 № 3792-XII. – Назва з екрану. – Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/pro_avtors_ke_pravo_i_sumizhni_prava.htm
4. Про Етичний кодекс ученого України. URL: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.
5. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. URL:<http://www.saiup.org.ua/>.
6. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: DSpace. – URL:ela.kpi.ua/handle/123456789/16051.
7. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів. URL:<https://docs.google.com/document/d/1sUBDVqUxuAf/io-registe>